

LOGISTIEKE MBO'ER DICHTER BIJ PRAKTIJK

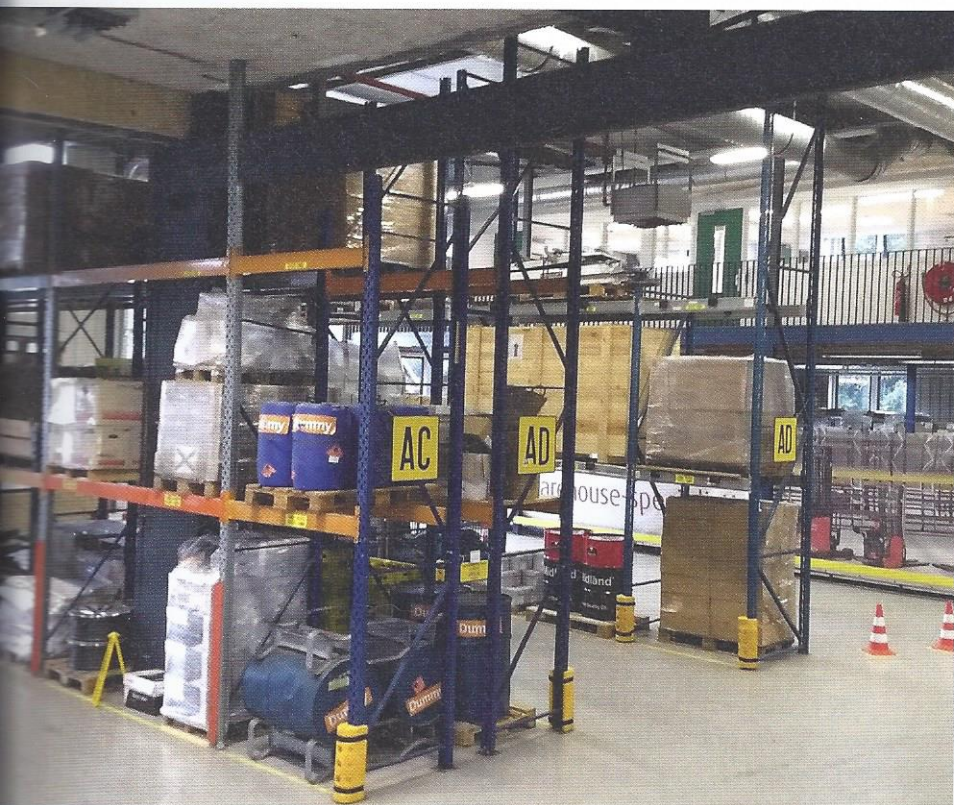
PRIMEUR IN LOGISTICS VALLEY

Mbo-scholen houden zich bezig met het opleiden van beroepsgerichte professionals. Toch blijft de afstemming tussen beroepsopleidingen en de snel veranderende beroepspraktijk in het onderwijs lastig. Daarom starten steeds meer mbo-scholen zogenaemde 'practoraten'. Wat is zo'n practoraat en wat draagt een practoraat in de logistiek bij aan het mbo en de sector?

Een practoraat bestaat uit een groep van enthousiaste en innovatieve mbo-docenten die onder leiding van een practor werken aan het maken van actieve verbindingen met het beroepenveld in de vorm van praktijkonderzoek of -projecten. Die onderzoeken of projecten kunnen worden uitgevoerd door docenten zelf of liever nog door studenten onder begeleiding van de

docent. Een voorwaarde is dat de activiteiten van het practoraat betrekking hebben op relevante thema's die worden ingebracht door bedrijven of organisaties uit de sector. Het practoraat is vergelijkbaar met een lectoraat uit het hbo, alleen met focus op het ontwikkelen van het vakmanschap in de beroepspraktijk. Sinds vorig jaar hebben de logistieke

opleidingen van ROC Nijmegen, ROC Rivier en het Graafschap College een primeur met een practoraat op het gebied van de logistiek. Dit practoraat richt zich op de relatie met logistieke bedrijven in de regio waarin de drie opleidingen zijn gevestigd. Die wordt ook wel Logistics Valley genoemd en strekt zich uit van De Achterhoek/Liemers via Nijmegen naar het Rivierenland Tiel. Logistics Valley is een grote logistieke hotspot in Nederland die Europa verbindt met de haven in Rotterdam en Schiphol. Het belang van het intensiveren van de verbinding tussen onderwijs en de logistieke bedrijven wordt ondersteund door de provincie Gelderland, die dit ziet als een stimulans voor de economie en het woon- en werkklimaat in de regio.

in de technologie zoals bijvoorbeeld op het gebied van e-commerce.

DE NIEUWE PROFESSIONAL

Logistieke opleidingen in het mbo zorgen voor een belangrijke instroom van personeel in de sector. De druk op de arbeidsmarkt maakt het des te relevanter dat de opleidingen goede mensen met de juiste kennis en vaardigheden opleiden en afleveren. Dat is best ingewikkeld, want mbo-scholen moeten in eerste instantie voorzien in de huidige behoeften van de arbeidsmarkt, zoals die nieuwe chauffeurs of planners. Desondanks is de verwachting dat met de technische ontwikkelingen het vak van chauffeur er over vijf tot tien jaar heel anders uitziet. Dat betekent dus dat mbo-scholen de student van nu wel moeten voorbereiden op een beroep, maar ze ook weerbaar moeten maken voor een onzekere toekomst. Daarom besteden de scholen in toenemende mate aandacht aan de zogenoemde 21ste-eeuwse vaardigheden zoals samenwerken, creativiteit, communiceren, probleemoplossend vermogen, werken met ict, zelfsturing en kritisch denken. De aanwezigheid van een practoraat werkt als vliegwiel voor deze ontwikkelingen.

PRAKTIJKPROJECTEN

In het onderwijs wordt dat zichtbaar door de praktijkprojecten die het practoraat logistiek in het voorjaar bij studenten 'Manager Transport en Logistiek' (MTL) heeft geïntroduceerd. De projecten beginnen met concrete logistieke praktijkvraagstukken die worden ingebracht door bedrijven. Studenten werken in groepjes gedurende acht weken een aantal uren per week aan dat vraagstuk. Ze hebben een gesprek met de opdrachtgever die het vraagstuk heeft ingebracht, ze bestuderen de situatie en het probleem door bijvoorbeeld mee te lopen in het bedrijf, verzamelen informatie door met mensen in het bedrijf te praten en goed rond te kijken. Op basis daarvan komen ze aan het eind van de periode met een oplossing. Ze kunnen daarmee dat wat ze in de opleiding leren, direct in de praktijk toepassen.

VOORBEELDEN

Zo hebben studenten in het kader van de interne veiligheid gewerkt aan het verbeteren van de verkeersstromen in een distributiecentrum. Door de interne verkeersstromen goed te observeren konden de studenten de knelpunten benoemen en kwamen ze met simpele oplossingen, zoals het verplaatsen van een spiegelkoepel. Doordat in de loop van de tijd de lay-out van het magazijn wat was veranderd, hing die spiegel niet meer op de juiste plaats. Voor een transportondernemer brachten studenten de tijd in kaart die chauffeurs nodig hadden om producten af te leveren en zochten uit in hoeverre er verschillen waren tussen bijvoorbeeld het leveren aan particuliere adressen, bedrijven of bijvoorbeeld aan bouwplaatsen. De ondernemer kan die informatie weer gebruiken om de transportplanning te optimaliseren. Op dit moment zijn er ook twee groepjes studenten bezig met een project bij de voedselbank in Nijmegen. Het ene groepje brengt het logistieke proces van de voedselbank in kaart om zo met deze kennis de voedselbank te helpen dat proces te verbeteren. Het andere project gaat specifiek over arbo en veiligheid in de loods waar de vele vrijwilligers de voedselpakketten vullen met de ingekomen voedingswaren.

TOT SLOT

Met deze en andere projecten in het onderwijs brengt het practoraat logistieke mbo-studenten dichterbij de praktijk. Projecten doen voor 'echte' opdrachtgevers maakt het onderwijs voor studenten en docenten leuker en uitdagender. Bedrijven kunnen zo, buiten reguliere stages van mbo'ers om, met de logistieke professionals van de toekomst werken. De studenten zijn hierover enthousiast en niet onbelangrijk is dat ook de bedrijven zeer te spreken zijn over de inzet van de studenten en de gepresenteerde resultaten.

Ronald Beckers is practoor logistiek bij de drie genoemde roc's en verbonden aan het Kennis DC Logistiek Gelderland van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

ARBEIDSMARKT EN MBO

Met het aantrekken van de economie is de vraag naar logistieke professionals de afgelopen jaren gestegen. Onderzoek wijst uit dat de vraag vanaf dit jaar het aanbod overstijgt en dat dit gat tussen de vraag naar en het aanbod van logistieke arbeid de komende jaren alleen maar groter wordt. Wie naar nu naar het aantal vacatures kijkt, ziet dat er op mbo-niveau vooral chauffeurs en logistiek planners worden gevraagd. De verwachting is verder dat technologie de sector en dus ook de arbeidsmarkt sterk gaat veranderen. Nu rijden er nog chauffeurs op heftrucks in magazijnen. Die worden op termijn steeds meer vervangen door robots. Ook vliegen er straks drones door grote warehouses. In het transport zijn de eerste proeven gedaan met platooning, waarbij zelfrijdende trucks in een soort konvooi over de weg bewegen. Ook zijn er steeds meer bedrijven die inspelen op de ontwikkelingen